

Finans- og tolldepartementet
Skattelovavdelingen
F.D. jnr. 1483/57 T.

Rundskriv av 1. oktober 1957.

Overenskomst mellom Norge og Sveits for å unngå dobbeltbeskatning for så vidt angår arveskatter.

Den 7. desember 1956 er det inngått en overenskomst mellom Norge og Sveits for å unngå dobbeltbeskatning for så vidt angår arveskatter. Overenskomsten trådte i kraft ved utvekslingen av ratifikasjonsdokumentene den 3. juli 1957. Den får anvendelse på arveskatter av arvemidler og dødsgaver som skriver seg fra personer avgått ved døden den nevnte dag eller senere, og på norsk skatt av arveforskudd som er fullbyrdet den nevnte dag eller senere. Overenskomsten, som er delt i et hovedavsnitt og en såkalt sluttprotokoll, er i norsk tekst tatt inn som bilag til dette rundskriv.

Overenskomsten bygger på det såkalte fordelingssystem. Fast eiendom — herunder tilbehør samt besetning, redskaper og annet løsøre i landbruk eller skogbruk — og rettigheter som likestilles dermed, er forbeholdt den stat til beskatning hvor eiendommen ligger (art. 2). Alle andre arvemidler skattlegges i den av de to stater hvor arvelateren hadde sin bopel da han avgikk ved døden (art. 3). Dette innebærer at Norge gir avkall på å oppkreve arveavgift på grunnlag av statsborgerskap, jfr. arveavgiftslovens § 1, annet ledd annet punktum, når arvelateren ved sin død var bosatt i Sveits.

Overenskomsten kommer til anvendelse når en person som avgår ved døden, hadde sin siste bopel i en av de to stater. Dette gjelder uten hensyn til statsborgerforholdet (art. 1, pkt. 1).

På norsk side gjelder overenskomsten arveavgift, herunder innbefattet avgift av dødsgaver og av arveforskudd (art. 1, pkt. 3 a). Arveavgift av arveforskudd må imidlertid bli å beregne uten hensyntagen til overenskomsten, idet det først ved inntredende dødsfall vil være på det rene om angjeldende midler tillike blir undergitt arvebeskatning i Sveits. Viser dette seg å bli tilfelle, kan den

skattepliktige reise innsigelse hos den kompetente forvaltningsmyndighet i den stat hvor han har bopel eller, hvis han ikke har bopel i noen av de to stater, i den stat hvor arvelateren hadde sin siste bopel. Den kompetente forvaltningsmyndighet er i Norge Finans- og tolldepartementet, og i Sveits Edsforbundets Finans- og tolldepartement (Skatteforvaltningen), se sluttprotokollens bemerkninger til art 1, pkt. 1.

Sluttprotokollens bemerkning til art. 2 og 3 er tatt inn av hensyn til progresjonen i avgiftssatsene. Det følger av denne bestemmelse at bostedslandet ved beregning av arveskatt er berettiget til å ta i betraktning også midler som etter art. 2 er forbeholdt den annen stat til beskatning. I Norge vil man derfor være avskåret fra å ta i betraktning fast eiendom med tilbehør i Sveits, da slik eiendom etter arveavgiftsloven er fritatt for avgiftsberegning i Norge (jfr. lovens § 1 nr. 2).

En viser for øvrig til overenskomstens tekst.

2 avtrykk av dette rundskriv bes sendt til skiftedommere og skattefogder i herr fylkesmannens distrikt. En del avtrykk av rundskrivet følger.

Oslo, den 1. oktober 1957.

Etter fullmakt

Chr. Urbye

John E. Vinnem

Bilag.

**Overenskomst av 7. desember 1956 mellom Kongeriket Norge
og Det Sveitsiske Edsforbund for å unngå dobbeltbeskatning
for så vidt angår arveskatter.**

Artikkel 1.

1. Denne overenskomst tar sikte på unngåelse av slik dobbeltbeskatning som ville kunne oppstå som følge av samtidig utskriving av norske og sveitsiske arveskatter hvor en person som avgår ved døden hadde sin siste bopel i en av de to stater.

2. Som arveskatter i forhold til denne overenskomst ansees skatter som i henhold til norsk eller sveitsisk lovgivning ved dødsfall blir pålagt arvemidlene som helhet eller de enkelte arvelodder.

3. Overenskomsten gjelder særlig:

a. på norsk side:

arveavgift, herunder innbefattet avgift av dødsgaver og av arveforskudd;

b. på sveitsisk side:

bo- og arveskatter som utskrives av kantonene, distriktene, kretsene og kommunene.

4. Overenskomsten gjelder også fremtidige skatter av samme eller lignende art som i en av de to stater kommer i tillegg til eller trer i stedet for dem som er nevnt under foregående punkt, herunder også skatter som blir utskrevet i form av tilleggsskatter.

Artikkel 2.

1. Fast eiendom (herunder innbefattet tilbehør samt besetning, redskaper og annet løsøre i land- eller skogbruk) er bare gjenstand for arvebeskatning i den stat hvor eiendommen ligger.

2. Rettigheter som er undergitt privatrettens forskrifter angående fast gods, skal anses likestilt med fast eiendom. Det samme gjelder bruksrett til fast eiendom samt rett til fast eller varierende godtgjørelse (royalties) for utnyttelsen av mineralforekomster, kilder og andre grunnherligheter, dog ikke fordringer av noe slag som er sikret ved pant i fast eiendom.

3. Hva som er fast eiendom eller tilbehør hertil, og hva som skal ansees for rettighet eller bruksrett som er likestilt med fast eiendom, avgjøres etter lovgivningen i den stat der tingen befinner seg.

Artikkel 3.

1. Arvemidler som ikke går inn under artikkel 2, er bare gjenstand for arvebeskatning i den stat hvor arvelateren hadde sin bopel da han avgikk ved døden.

2. En fysisk person har i forhold til denne overenskomst bopel i den stat hvor han har en varig bolig. Har han en slik bolig i begge stater, anses det sted som bopel til hvilket han har de sterkeste personlige tilknytninger (midtpunkt for livsinteressene).

3. Kan en fysisk persons bopel ikke fastslås i henhold til punkt 2, anses det sted som bopel hvor han har stadig opphold. Stadig opphold i forhold til denne bestemmelse har en person der hvor han oppholder seg under omstendigheter som gir grunnlag for den slutning at det ikke er hans hensikt å bli der bare midlertidig. Foreligger stadig opphold i begge eller ikke i noen av de to stater, anses en fysisk person for å ha bopel i den stat der han har statsborgerrett. Har han statsborgerrett i begge eller ikke i noen av de to stater, skal de kompetente forvaltningsmyndigheter komme til forståelse i det enkelte tilfelle.

Artikkel 4.

Arvegjeld skal komme til fradrag etter forholdet mellom den del av bruttoaktiva som er gjenstand for beskatning i hver av de to stater og arvelaterens samlede etterlatte bruttoformue.

Artikkel 5.

1. Gjør en skattepliktig gjeldende at tiltak fra skattemyndighetene i de to stater for ham medfører en beskatning som strider mot prinsippene i denne overenskomst, kan han reise innsigelse mot dette i den stat hvor han har bopel eller, hvis han ikke har bopel i noen av de to stater, i den stat hvor arvelateren hadde sin siste bopel. Finnes innsigelsen begrunnet, skal den kompetente forvaltningsmyndighet i denne stat, hvis den ikke vil gi avkall på sin egen skattefordring, søke å komme til en ordning med den kompetente forvaltningsmyndighet i den annen stat for på rimelig måte å unngå dobbeltbeskatning.

2. For å unngå dobbeltbeskatning i tilfelle som ikke er regu-

lert i denne overenskomst, og likeledes hvor det oppstår vanskeligheter eller tvil ved tolkingen eller anvendelsen av overenskomsten, skal de kompetente forvaltningsmyndigheter i de to stater komme til forståelse.

Artikkel 6.

Denne overenskomst, som er utferdiget i to originaleksemplarer på norsk og tysk, slik at begge tekster er like autentiske, skal ratifiseres og ratifikasjonsdokumentene skal snarest mulig utveksles i Bern.

Artikkel 7.

1. Denne overenskomst trer i kraft den dag da ratifikasjonsdokumentene blir utvekslet. Bestemmelsene i overenskomsten får anvendelse:

- a. på arveskatter av arvemidler og døds-gaver som skriver seg fra personer som avgår ved døden den nevnte dag eller senere;
- b. på den norske skatt av arveforskudd som fullbyrdes den nevnte dag eller senere.

2. Denne overenskomst skal gjelde så lenge den ikke er oppsagt av en av de to stater. Hver av de to stater kan si opp overenskomsten med 6 måneders varsel til utgangen av et kalenderår. I så fall skal overenskomsten fortsatt anvendes:

- a. på arveskatter av arvemidler og døds-gaver som skriver seg fra personer som avgår ved døden før utløpet av det kalenderår til hvis utgang oppsigelse er skjedd;
- b. på den norske skatt av arveforskudd som fullbyrdes før utløpet av det kalenderår til hvis utgang oppsigelse er skjedd.

Sluttprotokoll.

Ved undertegnelsen av den i dag mellom Kongeriket Norge og Det Sveitsiske Edsforbund inngåtte overenskomst for å unngå dobbeltbeskatning for så vidt angår arveskatter har de under-

tegnede befullmektigede avgitt følgende likelydende erklæringer som utgjør en integrerende del av overenskomsten:

Til artikkel 1.

1. Den i artikkel 1, punkt 3, inneholdte oppregning av de arveskatter som overenskomsten gjelder, er ikke uttømmende. Til fortløpende beriktigelse av denne oppregning i samsvar med artikkel 1, punkt 4, skal de kompetente forvaltningsmyndigheter i de to stater, dvs. på norsk side Finans- og tolldepartementet eller den som har fullmakt fra dette, og på sveitsisk side Eidsforbundets Finans- og tolldepartement (Skatteforvaltningen), ved utgangen av hvert år gi hverandre melding om de endringer som er skjedd i skattelovgivningen.

2. Tvilsmål som måtte oppstå angående spørsmålet om hvilke skatter overenskomsten får anvendelse på, skal avgjøres i samråd av de kompetente forvaltningsmyndigheter i de to stater.

3. Overenskomsten får ikke anvendelse på gaver eller opprettelse av stiftelser (Zweckzuwendungen) inter vivos, som ikke er gjenstand for arvebeskatning.

4. Er løs kapital gjenstand for arvebeskatning som forskudd etter den norske lov av 16. mars 1934, og blir den senere undergitt en sveitsisk arveskatt, skal de kompetente forvaltningsmyndigheter i de to stater komme til forståelse for å unngå dobbeltbeskatning.

5. Bestemmelsene i denne overenskomst gjør ikke noen innskrenkning i de begunstigelser som tilkommer de skattepliktige etter lovgivningen i hver av de to stater eller i henhold til mellomfolkelige avtaler.

6. Denne overenskomst berører ikke retten til å nyte eventuelle videregående skattemessige fritagelser som etter folkerettens alminnelige regler tilkommer diplomatiske eller konsulære tjenestemenn. For så vidt det på grunn av slike fritagelser ikke blir krevet arveskatt i mottagerstaten, forbeholdes beskatningsretten for avsenderstaten.

Til artikkel 2 og 3.

Denne overenskomst innskrenker ikke adgangen for hver av de to stater til å beregne arveskatt av den del av arvemidlene

som er gjenstand for beskatning i vedkommende stat, etter den sats som ville ha fått anvendelse hvis arvemidlene eller arvelodden i sin helhet hadde vært beskattet i denne stat.

Til artikkel 5.

1. Innledningen av sak etter artikkel 5, punkt 1, er på den ene side ikke avhengig av at den skattepliktige først har uttømt de ordinære rettsmidler, og hindrer på den annen side ikke den skattepliktige fra å gjøre gjeldende de rettsmidler han har etter loven.

2. Den skattepliktige skal som regel fremsette innsigelse etter artikkel 5, punkt 1, innen et år etter utgangen av det kalenderår i hvilken han ved mottagelsen av skatteseddel eller gjennom andre embedsmessige forføyninger har fått kunnskap om at det foreligger dobbeltbeskatning.